

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Vår dato:

12.08.2021

Vår ref:

2021/7404

Deres dato:

10.08.21

Deres ref:

2021/1644

Snåasen Tjjelte/ Snåsa kommune
Sørsivegen 6
7760 SNÅSA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Inga Stamnes,

Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på en bjørn i deler av Snåasen Tjjelte/ Snåsa kommune - 100821

Snåsa kommune v/leder for det kommunale fellingslaget, Kåre Selliås, søkte muntlig tirsdag 10. august 2021 kl. 13:06 om tillatelse til skadefelling av en bjørn i deler av Snåsa kommune. Bakgrunnen for søknaden var funn av et lam påvist tatt av bjørn i området Snøåsen i Roktdalen. Dette kommer i tillegg til de 20 andre sauene som ble påvist drept av bjørn tidligere ved Myrskardet, Lustaelva, Råtjønnin, Nåvasselva og Hatttjønnbekken. Med bakgrunn i at påvist skadevolder i området er en voksen binne, samt en helhetlig vurdering av situasjonen, avslår Statsforvalteren søknaden om skadefelling av bjørn. Avslaget ble formidlet pr. telefon tirsdag 10. august kl. 13:33. Dette er et skriftlig svar på den muntlige og skriftlige søknaden. Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Søknaden

Snåsa kommune v/Kåre Selliås søkte muntlig om skadefellingstillatelse på bjørn i tilknytning til Roktdalen i Snåsa kommune tirsdag den 10. august 2021 kl. 13:06. Den muntlige søknaden er fulgt opp med en skriftlig søknad den 11. august 2021.

Søknaden begrunnes med funn av ytterligere et lam påvist tatt av bjørn ved Snøåsen i Roktdalen, skadedato er satt til 10. august 2021. Skadene må også sees i sammenheng med skader forvoldt av bjørn på sau ved Myrskardet, Råtjønnin, Lustadelva, Nåvasselva og ved Hatttjønnbekken lengre øst i Snåsa kommune. Det er ikke diskutert avgrensing for en eventuell fellingstillatelse.

Forskrifter og betingelser knyttet til betinget skadefelling av bjørn

Vedtaket er fattet i medhold av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9.

I rovviltforskriften § 1 (Formål) heter det:

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutnyttelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges

E-postadresse:
sftlpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse:
Strandveien 38, Steinkjer
Prinsens gt. 1, Trondheim

Telefon: 74 16 80 00
www.statsforvalteren.no/tl

Org.nr. 974 764 350

forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

I rovviltforskriften § 9 heter det blant annet:

«...Ved vurderingen om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark*
- b) Skadenes omfang og utvikling*
- c) Potensialet for fremtidige skader*
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak»*

Betingende fellingstillatelser

Rovviltnemnda for region 6 fattet vedtak om kvote for betinget skadefelling på bjørn i brev av 24. april 2021, etter en vurdering av bestandssituasjonen og den skade som bjørn påfører bufe og tamrein i enkelte rovviltregioner. Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og § 77, jf. rovviltforskriften § 13, jf. §§ 1 og 3, er statsforvalterne i region 6 tildelt en kvote for betinget skadefelling på totalt tre brunbjørner, gyldig fra 1. juni 2021. Rovviltnemnda fattet den 6. juli d.å. vedtak om å utvide kvoten med to bjørner. Det er så langt felt tre bjørner, slik at resterende kvote er på to bjørner.

Nemdas vedtak av 6. juli ble også påklaget. Endelig vedtak ble fattet ved klageavgjørelse av Klima- og miljødepartementet i brev av 22. juli 2021. I forbindelse med klageavgjørelsen fra Klima- og miljødepartementet ble det tatt inn vilkår om at bjørnebinne(r) med unge(r) som opptrer sammen under skadefellingsforsøk skal være unntatt fra tillatelsen, samt opprettholdelse av vilkåret om at de tiltak som er mulige for å unngå at bjørnebinner felles, skal være iverksatt.

Politiske og forvaltningsmessige føringer

Det nasjonale bestandsmålet for bjørn ble etter behandling av rovviltforliket (Representantforslag 163 S (2010-2011) satt til 13 årlige ynglinger, jf. rovviltforskriften § 3. Bestandsmålet for region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag) er satt til 3 årlige ynglinger av bjørn. Følgende fremgår av rovviltforliket;

«Norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette. (...)

Dyr på utmarksbeite har mange positive kvaliteter, og det er viktig å sikre levedyktig næringsvirksomhet i landbruket i områder med rovvilt. Forlikspartene viser til den todelte målsetningen etter rovviltforliket fra 2004, og at utfordringen ligger i å ivareta begge deler uten at konfliktene mellom dem blir større enn nødvendig. (...)

2.2.19 Det er et felles mål at tapstallene for beitenæringen må ned. Soneinndelingen må forvaltes tydelig. (...) I prioriterte rovviltområder skal saueproduksjon og andre produksjoner basert på utmarksbeite tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling, med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i beiteområdet (...)»

Regional forvaltningsplan for rovvilt i region 6

Det er utarbeidet en forvaltningsplan for rovvilt i region 6 – Møre og Romsdal og Trøndelag. Gjeldende plan ble vedtatt av Rovviltnemnda 22. mars 2018.

Forvaltningsplanen definerer hvilke deler av regionen forvaltningsmålet skal søkes oppnådd. Av forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 er følgende område definert som forvaltningsområde for bjørn: «*Trøndelag: Avgrenset av Nordlandsgrensen i nord, riksgrensen mot Sverige i øst, E6 i vest og Jørstadelva, Imsa og vassdraget (Grønningen, Skjelbreid, Holden) sørøstover til riksgrensen i sør. Fra det punktet Imsa krysser veien innover til Grønningen følger grensen veien. Grensen går på østsiden av vassdraget*». Skadene forvoldt av bjørn og det omsøkte fellingsområdet ligger utenfor forvaltningsområdet for bjørn, jf. forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 Midt-Norge.

Brev fra statsråden

Det fremgår i brev fra Klima- og Miljøministeren 28. april 2014 at det skal være en tydeligere soneforvaltning:

«Et tydelig skille mellom soner skal innebære at vi skal ha lav terskel for tillatelse til uttak av rovdyr som har gjort eller forventes å gjøre skade i prioriterte beiteområder. (...) I prioriterte yngleområder for rovdyr skal terskelen for å tillate uttak av rovdyr være tilsvarende høy, og beitenæringen og andre interesser skal der tilpasse seg rovdyrenes tilstedeværelse».

Føringene i brevet fra KLD må vurderes opp mot føringene om at de tiltak som er mulig for å unngå at bjørnebinner felles, skal være iverksatt. Miljødirektoratet sier i sin klageavgjørelse datert 13. juli d.å. på Snåsa kommune sin klage datert 29. juni 2021 på Statsforvalterens avslag på søknad om felling av bjørn i Roktdalen følgende; *Miljødirektoratet viser til at det skal være en tydelig forskjell i forvaltningsutøvelsen mellom beiteprioriterte og rovviltprioriterte områder. Dette innebærer at det vil være lavere terskel for å iverksette skadefelling utenfor forvaltningsområder for bjørn, enn innenfor. På den andre siden tilsier hensynet til bjørnebestanden og muligheten for å nå det regionale bestandsmålet også de kommende sesongene at en bør ha stor grad av forsiktighet når det gjelder uttak av binner, jf. også klageavgjørelsen fra departementet for den betingede kvoten i region 6.*

Prinsipper for offentlig beslutningstaking

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Målet i nml. § 5 må sees i sammenheng med både det nasjonale og det regionale bestandsmålet for bjørn i region 6. Region 6 ligger etter registreringene i 2020 på det regionale bestandsmålet med tre årlige ynglinger. Bjørnebestanden må forvaltes slik at muligheten for å nå det regionale bestandsmålet også de kommende sesongene maksimaliseres.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Vi viser til Rovdata som har ansvaret for drift og formidling av data fra det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt. Vi viser også til vurderinger gjort av rovviltnemnda i region 6 i vedtak om kvote, og om utvidelse av kvote, for betinget skadefelling av bjørn, der nemnda i sine vurderinger konstaterer at bestanden av brunbjørn ligger på det fastsatte bestandsmålet for region 6. Bestanden av brunbjørn i Norge blir primært overvåka ved å analysere DNA fra innsamlet ekskrement og hår. De analyserte DNA-prøvene gjør det mulig å fastslå hvor mange brunbjørner som minimum har vært innom Norge i løpet av ett år, hvor de har oppholdt seg og fordelinga mellom hanner og binner. Bestandsmålet er gitt i tallet på årlige ynglinger. Ifølge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 1986 - 2021 ble det mest sannsynlig født 8,5 bjørnekull i Norge i 2020. Rapporten forteller at antall beregnede i individ i region 6 har blitt redusert fra 2019 til 2020, mens det holdt seg stabilt eller noe økende i perioden 2017 til 2019. Beregnede antall ynglinger i 2020 var 2,9, mot 1,9 i 2019 og 2018.

Det vises også til Klima- og miljødepartementets klageavgjørelser datert 3. juni og 22. juli 2021 der KLD har opprettholdt nemndas vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn, men satt vilkår knyttet til binner. Det vises også til Miljødirektoratet sin klageavgjørelse datert 13. juli d.å. på Snåsa kommune sin klage datert 29. juni 2021 på Statsforvalterens avslag på søknad om felling av bjørn i Roktdalen.

Bestandsrapportene fra perioden 2016-2020 tyder på at bjørnebestanden i region 6 er forholdsvis stabil, men at det siste året er antallet individer redusert, samtidig som bestandsmålet er nådd for første gang. Det ble registrert 29 individer av bjørn i regionen i 2020, 12 hanndyr og 17 binner. Dette er 5 dyr færre enn i 2019. Binneandelen for 2020 er høy: 59 %, og skiller seg fra de foregående årene. Den var svakt avtagende i perioden 2015-2019: (2019: 35 %, 2018: 37 % 2017: 39 % 2016: 38 %, 2015: 42 %, 2014: 37 %, 2013: 34 %, 2012: 31 %, 2011: 31 %, 2010: 30 % og 2009: 30 %). Det er i rovviltforliket fastsatt et måltall om minst 40 % binneandel. Dette målet var nådd for 2020. På bakgrunn av disse opplysningene anser Statsforvalteren i Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivare tatt og at føre-var-prinsippet jf. § 9 derfor kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I løpet av 2021 er det så langt registrert en avgang på tre bjørner i region 6, hvorav en av dem er ei binne (NT158) som ble felt i Overhalla. I sammenheng med skadefelling av bjørn i Sverige vår 2020 ble det gjort et omfattende uttak av bjørn i grenseområdene mot Norge. Uttaket i Sverige innbefattet binner som har hovedutbredelsesområdet i Norge, og kan påvirke bestandssituasjonen i Norge. I Klima- og miljødepartementets vedtak datert 22. juli d.å., om utvidet kvote for betinget skadefelling på brunbjørn, står det følgende: «Klima- og miljødepartementet opprettholder i all hovedsak rovviltnemnda i region 6 sitt vedtak av 6. juli 2021 om utvidelse av kvoten for betinget skadefelling av brunbjørn for 2021 med to (2) individer. Departementet har i avgjørelsen lagt vekt på skadehistorikken og skadepotensialet knyttet til bjørn i regionen. Departementet viser til at Statsforvalteren i hvert enkelt tilfelle der det kan bli aktuelt med skadefelling blant annet skal gjøre en vurdering av om det finnes annen tilfredsstillende løsning for å forhindre tap av beitedyr. Departementet finner at utvidelsen av kvoten for betinget skadefelling med ytterligere to bjørner, ikke truer bestandens overlevelse.

Departementet finner at utvidelsen av kvoten kan gi en negativ påvirkning på mulighetene for å oppnå bestandsmålet for brunbjørn i regionen og nasjonalt. Departementet mener derfor at det skal settes vilkår som har til hensikt å begrense uttaket av binner i regionen. Som for den opprinnelige kvoten tar departementet derfor inn vilkår om at bjørnebinne(r) med unge(r) som opptrer sammen under

skadefellingsforsøk skal være unntatt fra tillatelsen, og opprettholder vilkåret om at de tiltak som er mulige for å unngå at bjørnebinner felles skal være iverksatt».

Hovedårsaken til kjent avgang av bjørner i Norge er gjennom skadefelling, og delvis lisensfelling. Med den kunnskapen som finnes om antall, reproduksjon og ungedødelighet hos bjørn, anser forvaltningen å ha god oversikt over den samlede belastningen på brunbjørnbestanden. I og med at den samlede belastningen er vurdert ved fastsettelse av kvote, jf. Rovviltnemndas vedtak datert 24. april og 6. juli d.å., og Klima- og miljødepartementets klageavgjørelse 3. juni og 22. juli d.å., tillegges naturmangfoldloven § 10 mindre vekt i denne saken.

Vedtaket gjelder avslag av søknad om skadefelling av en bjørn i deler av Snåsa kommune, og Statsforvalteren anser ikke §§ 11 og 12 som relevant i denne saken.

Statsforvalterens vurdering

Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Fellingstillatelse kan bare gis dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning slik dette er nedfelt bl.a. i forvaltningsplanen. For å vurdere dette, skal de opplistede skjønnskriteriene i annet ledd i rovviltforskriften § 9 drøftes i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

a) Områdets betydning som beitemark

I området hvor skaden til bjørn er påvist slippes om lag 2100 sau/lam på beite, ifølge Kilden.no. Disse tilhører to besetninger i Raubeinsetra beitelag (ca. 550 dyr) og Skjækra sambeitelag (ca. 1550 dyr). Nærliggende beiteområde i vest (Stod) har i underkant av 1800 sau/lam på beite og mot sør-øst beiter om lag 3400 sau/lam i Skjækerfjella beitelag. Området i sin helhet ligger i Skjækra reinbeitedistrikt som benytter store deler av området særlig vinter og vår. Det omsøkte området ligger i beiteprioritert område, det vil si utenfor vedtatt forvaltningsområde for bjørn i region 6, og området anses som et viktig beiteområde for sau i sommersesongen og særlig vinter og vår for tamrein.

b) Skadenes omfang og utvikling

Ved tidspunkt for søknad var det påvist ytterligere en skade dokumentert forvoldt av bjørn i Roktdalen, dette ved Snøåsen. Skadedato er satt til 10. august 2021. Det er også registrert ett kadaver i Myrskardet med skadedato 3.-4. august i rovbasse. Skaden må sees i sammenheng med skader påvist til bjørn tidligere i beitesesongen ved Råtjønnin, Lustaelva, Nåvasselva og Hattjønnbekken. Skadeomfanget er på nåværende tidspunkt totalt 21 sau/lam påvist tatt av bjørn, noe som ville ha utløst en fellingstillatelse umiddelbart hvis det ikke var for at det ble påvist binne i det aktuelle skadefellingsområdet i år. Det antas også at det er flere dyr som ikke er funnet eller kan påvises i det aktuelle skadeområdet.

c) Potensialet for fremtidige skader

Det omsøkte området ligger nært forvaltningsområdet for bjørn, og var frem til 2013 en del av forvaltningsområdet. Bjørn forekommer periodevis i Roktdalen, men omfanget varierer mellom år. I 2020 ble det påvist 10 skader på sau forvoldt av bjørn, i 2019 én, i 2018 ti og i 2017 forelå 35 skader. Skadenes omfang og utvikling tilsier at vi snakker om en pågående skadesituasjon, og antall sau på beite tilsier at det er stort potensiale for fremtidig skade.

d) Mulighet for å gjennomføre forebyggende tiltak

Skaden skjedde om lag 2 km fra grensen for forvaltningsområdet for bjørn i Roktdalen. Den 4. august 2021 henvendte Statsforvalteren seg til Miljødirektoratet med forespørsel om mulighetene for å forsøke å skremme/jage bjørnen vekk fra skadeområdet og eventuelt om mulig mot forvaltningsområdet. Miljødirektoratet besvarte henvendelsen den 5. august, med at de i samråd med Statens naturoppsyn konkluderer med at tiltaket ikke er hensiktsmessig å gjennomføre. Statsforvalteren anser at man nå har kommet til et tidspunkt i beitesesongen hvor forebyggende tiltak som skiller rovdyr og beitedyr (for eksempel tidlig nedsanking) vurderes som mer aktuelt enn tidligere i beitesesongen. Statsforvalteren har i dag den 12. august 2021 sendt brev med skriftlig tilbud om tidlig nedsanking til Raubeinsetra beitelag og Skjækra samarbeidslag. Det er tidligere tildelt akuttmidler for intensivt kortvarig tilsyn i forbindelse med skadesituasjonen i området. Dette ble også tilbudt til Raubeinsetra beitelag den 4. august når det forelå en skade i Myrskardet, men beitelaget takket nei og ga muntlig tilbakemelding at det eneste ønskelige virkemidlet er skadefelling.

Ytterligere vurderinger

Rovviltforlikets punkt 2.2.19 sier at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Det følger av rovviltforliket av 2011, forvaltningsplanen i region 6, samt føringer fra KLD at i de områder som er definert som forvaltningsområder for bl.a. bjørn skal næringsutøverne tilpasse driften med utgangspunkt i at rovvilt forekommer i beiteområdet. I motsatt fall skal næringsutøverne i de prioriterte beiteområdene kunne regne med at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Det nasjonale bestandsmålet for bjørn er nådd for 2020 i region 6, men det er ikke nådd på nasjonalt nivå. Området hvor bjørnen er påvist befinner seg utenfor det definerte forvaltningsområdet for bjørn i region 6, og terskelen for iverksetting av skadefelling på bjørn skal dermed i utgangspunktet være lavere i disse områdene. Disse føringene må imidlertid vurderes opp mot føringene gitt i KLDs klageavgjørelser om at de tiltak som er mulig for å unngå at bjørnebinner felles, skal være iverksatt, jf. brev fra KLD datert 3. juni og 22. juli 2021.

Skadeomfanget er på nåværende tidspunkt totalt 21 sau/lam, noe som ville ha utløst en fellingstillatelse umiddelbart hvis det ikke var for at det ble påvist binne i det aktuelle området. Siden 2011 er fire bjørner felt på skadefelling i Roktdalen. Tre individer av bjørn er identifisert i Roktdalen siden 2017. Av disse er to hannbjørner, som ble felt her i hhv 2017 og 2019. Det siste observerte individet er binne NT125. Hun er første gang registrert med DNA lenger nord i fylket, i 2016. Dette betyr at hun er minst 5,5 år. Med grunnlag i dette vurderer Statsforvalteren at sannsynligheten for at en binne felles ved en eventuell skadefelling er relativt stor. Binna er i reproduktiv alder, og det kan ikke utelukkes at hun går med unger.

Statsforvalteren prioriterer rask analyse av eventuelle DNA-prøver fra området for å kunne styrke kunnskapsgrunnlaget om bjørneforekomsten i området. Det er innsamlet hårprøver fra bjørn både ved Hattjønnbekken og ved Grønnlihøen i forbindelse med skadene som har oppstått der. Tirsdag 03. august fikk vi svar på disse, hvor det ble bekreftet at NT125 (binne) har vært på kadavre både nord for Grønnlihøen og ved Nåvasselva.

I forbindelse med skadefellingssøknader i Meråker 2018 og Grong 2018 og 2019, ble hensynet til bestandssituasjonen til bjørn tillagt større vekt enn hensynet til den geografiske differensieringen jf. for eksempel brev fra Klima- og Miljødepartementet datert 14. august 2018 og fra Miljødirektoratet datert 27. august 2018. Det ble også gitt avslag til felling av bjørn i Bangdalen-området gjennom 2020 på grunn av antatt binneforekomst. Tidlig i 2020 ga Statsforvalteren avslag til skadefelling av bjørn i Grong ved flere anledninger, noe som senere ble omgjort av Klima- og Miljødepartementet, jf. brev fra Klima- og Miljødepartementet datert 2. juli 2020. Klima- og Miljødepartementet presiserte i brevet at skadeomfanget i seg selv dette året ikke alene var tilstrekkelig til å gi hjemmel for felling,

men de la vekt på en vedvarende situasjon med skader på sau av et større omfang forårsaket av bjørn i de aktuelle områdene i en periode på 10 år. I tillegg var det også påvist flere hannbjørner med DNA-analyse i Namdalen innværende år. Klima- og miljødepartementet presiserte i brev av 22. juli 2021 (sitert tidligere i dette vedtaket) at det i størst mulig grad skal unngås å felle binner, og at de tiltak som er mulige for å unngå at bjørnebinner felles skal være iverksatt. En av de tre bjørnene som er felt på skadefelling i region 6 i 2021, var ei binne.

Våren 2020 ble det i Sverige gjort et omfattende uttak av bjørn i grenseområdene mot Norge. Flere av disse var binner av ulik alder, som er antatt å også ha benyttet arealer i Norge. Den 27. juni 2021 ble en binne felt i Bangdalen-området. Av totalt 17 binner som var tellende for å oppfylle bestandsmålet i 2020, er seks av disse binnene død. Disse uttakene kan påvirke utviklingen av den norske brunbjørnbestanden, og bjørnbestanden i region 6. Binnene som ble felt i 2020 inngår i beregningen av antall ynglinger etter beitesesongen 2020, til tross for at disse ikke lenger er i live. Dette er i tråd med retningslinjene for beregning av bestandsmål, men Statsforvalteren antar at dette kan ha betydning for hvorvidt bestandsmålet vil bli vurdert som oppnådd etter beitesesongen 2021. NT125 som nå er påvist som skadevolder i Roktdalen/Skjækra-området er også en del av tallgrunnlaget som utgjorde at bestandsmålet nådde 2,9 for 2020. Når Statsforvalteren vurderer søknader om skadefellingstillatelse der det er sannsynlig at binne er skadevolder skal hensynet til mulig måloppnåelse etter beitesesongen 2021 tas med i vurderingen, ikke bare det faktum at bestandsmålet ble oppnådd etter beitesesongen 2020.

Flere av de registrerte binnene i 2020 benyttet også områder utenfor forvaltningsområdet for bjørn. Tre av binnene ble registrert utenfor forvaltningsområdet for bjørn i region 6 i 2020. Dette var NT46 (som ble felt juli 2020), NT158 (felt juni 2021) og NT125. Det er NT125 som er registrert i Roktdalen/Skjækra-området. Binner som oppholder seg utenfor forvaltningsområdet har betydning for oppnåelse av bestandsmålet om tre årlige ynglinger.

Gitt nåværende kunnskap om forekomst av bjørn i området, vurderer Statsforvalteren risikoen for å felle binne i dette området som relativt høy. Med bakgrunn i klageavgjørelser av Miljødirektoratet den 13. juli 2021 og av KLD den 22. juli 2021 er det en naturlig konsekvens av føringene fra klageavgjørelsene at terskelen for innvilgelse av en søknad om skadefelling der risikoen for felling av binne er høy, vesentlig høyere enn tillatelser til felling av hannbjørner. Utfordringen ligger i å skille binner og hannbjørner fra hverandre i en konkret skadesituasjon. Da tas kjent informasjon om aktivitet av binner, også informasjon fra tidligere år, inn i vurderingen.

Vi finner at andre virkemidler enn skadefelling må forsøkes for å hindre at binne felles.

Statsforvalterens konklusjon

Ved søknadstidspunkt var det påvist en skade forvoldt av bjørn ved Snøåsen. Skaden må sees i sammenheng med skader påvist til bjørn tidligere i beitesesongen ved Myrskardet, Råtjønnin, Lustaelva, Nåvasselva og Hattjønnbekken. Skadeomfanget er på nåværende tidspunkt totalt 21 sau/lam påvist tatt av bjørn, noe som ville ha utløst en fellingstillatelse umiddelbart hvis det ikke var for at det ble påvist binne i det aktuelle skadefellingsområdet i år. Statsforvalteren anser at man har kommet til et tidspunkt i beitesesongen hvor forebyggende tiltak som skiller rovdyr og beitedyr (for eksempel tidlig nedsanking) vurderes som et aktuelt tiltak. Det er i dag den 12. august 2021 sendt ut brev til Raubeinsetra beitelag og Skjækra samarbeidslag med skriftlig tilbud om tidlig nedsanking.

Det ble ved DNA-analyser påvist ei binne (NT125), ved både nord for Grønlihøen og ved Nåvasselva i skadeområdet i 2021. Ingen andre bjørner er kjent fra DNA-treff i området på nåværende tidspunkt fra de to siste årene. Statsforvalteren vurderer derfor at ved en eventuell skadefelling kan

sannsynligheten for å felle binne for svært høy. Rovviltnemnda for region 6 vedtok 6. juli 2021 å utvide kvote for betinget skadefelling av brunbjørn med to (2) individ. I dette vedtaket tok nemnda ut følgende punkt: Rovviltnemnda setter som vilkår at bjørnebinne(r) med unge(r) som opptrer sammen under skadefellingsforsøk skal være unntatt fra tillatelsen.

Nemdas vedtak av 6. juli ble også påklaget. Endelig vedtak ble fattet ved klageavgjørelse av Klima- og miljødepartementet i brev av 22. juli 2021. I forbindelse med klageavgjørelsen fra Klima- og miljødepartementet ble vilkåret om at bjørnebinne(r) med unge(r) som opptrer sammen under skadefellingsforsøk skal være unntatt fra tillatelsen gjeninnsatt, samt at KLD opprettholdt vilkåret om at de tiltak som er mulige for å unngå at bjørnebinner felles, skal være iverksatt.

Som en følge av disse vurderinger kan Statsforvalteren ikke se at kravet i rovviltforskriften § 9 til skadenes omfang er oppfylt ved tidspunkt for søknad. Statsforvalteren avslår søknad om skadefelling.

Statsforvalterens vedtak:

Ut fra vurderingene ovenfor, rovviltnemndas i region 6 sitt vedtak datert 6. juli 2021 om utvidelse av kvoten for betingede skadefellingstillatelser på bjørn, samt Klima- og miljødepartementets klageavgjørelse av 22. juli 2021, og med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 6 har Statsforvalteren i Trøndelag fattet følgende vedtak:

- **Søknaden fra Snåsa kommune datert 10. august 2021 om tillatelse til skadefelling av en bjørn med utgangspunkt i funn av ett sauekadaver påvist tatt av bjørn ved Snøåsen i Snåsa kommune avslås.**

Avslaget ble formidlet pr. telefon til Snåsa kommune v/fellingsleder Kåre Selliås tirsdag 10. august kl. 13:33.

Klagerett og andre saksopplysninger

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages innen 3 uker etter at avgjørelsen er mottatt / gjort tilgjengelig på www.miljovedtak.no. En eventuell klage stilles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Trøndelag. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth (e.f.)
klima- og miljødirektør
Klima- og miljøavdelingen

Inga Stamnes
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Miljødirektoratet

Postboks 5672 Torgarden

7485

TRONDHEIM

